

Universitat de Girona

Facultat de lletres

Grau en Llengua i Literatura Catalanes

Literatura i llengua: una història per aprendre gramàtica

Una proposta didàctica motivadora per consolidar els
continguts sintàctics essencials

Ariadna Borrat Colomer

Tutora: Dra. Blanca Palmada Félez

UdG — ID: u1972413

3 de juny de 2024

*A Eva Colomé, la professora que em va animar
a estudiar una llengua tan fascinant com és el
català i, sense saber-ho, va ser la font
d'inspiració d'aquest treball.*

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	3 - 5
2.	PRESENTACIÓ I METODOLOGIA DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA	
2.1.	PRESENTACIÓ	6 - 7
2.2.	METODOLOGIA	8 - 13
3.	EL CONTE	14 - 35
4.	PRESENTACIÓ I JUSTIFICACIÓ DELS EXERCICIS	36 - 44
5.	CONCLUSIONS	45
6.	BIBLIOGRAFIA	46
7.	ANNEXOS	47 - 53

1. INTRODUCCIÓ

Que la sintaxi és una branca de la llengua catalana que els nens i nenes (però també els adolescents) no assoleixen bé és un fet evident i tangible. Sovint, quan els estudiants deixen enrere el cicle superior i s'endinsen en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria, un nombre notable de professors s'adonen que els coneixements sintàctics dels alumnes són un problema per poder avançar amb el temari establert. De la mateixa manera que conserven unes bases ortogràfiques mínimament sòlides —per exemple, distingeixen amb molta facilitat l'accent diacrític del *més* i el *mes*—o, en línies generals, coneixen trets fonamentals de la morfologia flexiva —per exemple, saben perfectament que en llengua catalana l'imperfet d'indicatiu sempre acaba en *-ava*—, haurien de tenir consolidada (suposant que no tenen cap dificultat d'aprenentatge i poden adquirir coneixements regulats pel seu procés educatiu) alguna base sintàctica.

Aparentment, no s'aplica aquest argument per a tots els joves, ja que caldria fer-ne un estudi més concret, sinó que s'està formulant aquest argument des del punt de vista de la majoria, extret de la meua pròpia experiència i de la d'educadors de primària, secundària i batxillerat.

En atenció a això, quan un docent es disposa a fer una classe de sintaxi amb alumnes de primària, es troba amb el fet que és un tema amb el qual els nens i nenes no es mostren tan receptius com amb d'altres (no cal que siguin d'una matèria diferent, sinó de la mateixa llengua, com s'ha esmentat anteriorment). Si no es tracta d'un tema d'atenció, ja que se suposa que posen el mateix interès que en altres continguts, pot ser que sigui un tema de metodologia.

Aquesta situació es repeteix per un professor d'ESO i, conseqüentment, s'explicita que anteriorment no hi ha hagut cap mena de consolidació de continguts sintàctics. Ara bé, es tracta d'una circumstància que es reitera en l'educació postobligatòria, ja que alumnes que es troben al peu del canó de la Selectivitat, en gran part, no distingeixen entre un *complement directe* i un *complement indirecte*. Compte, no es pretén que els alumnes siguin experts en sintaxi, però és evident que hi ha problemes notables en el seu aprenentatge, i s'han de buscar solucions.

No es coneixen els motius d'aquesta dificultat, però possiblement els problemes de retenció siguin causats pels tecnicismes que s'usen a l'hora d'explicar els continguts, pel tipus d'exercicis (tant escrits com orals) que han de resoldre els alumnes, per l'ordre en què s'estructura el temari, etc. Substancialment, per la metodologia.

Dit això, intervindrà sobre l'assumpte en qüestió: la presentació d'una proposta didàctica que té l'objectiu de facilitar una millor consolidació dels continguts sintàctics a través d'una mirada més lúdica i creativa. Així doncs, aquest Treball de Final de Grau es basa, principalment, en la creació d'un conte, en forma de dietari, que exemplifiqui les principals funcions sintàctiques. De manera que els nens i nenes puguin rebre la informació teòrica sense tenir-ne una consciència estrictament acadèmica: la intenció és que se centrin en l'argument de la ficció que, indirectament, els endinsarà en els continguts sintàctics.

Aquesta tècnica, que es podria anomenar “de distracció”, podria activar les capacitats receptives de l'infant a través d'unes estratègies d'aprenentatge mecànic. Per exemple, el que s'espera d'algú que s'hagi acabat de llegir un conte, és que recordi —i a llarg termini— el nom del protagonista; és per això que aquest personatge s'anomena “Subjecte” (una de les principals funcions sintàctiques). Mitjançant aquestes maniobres, lligades amb el fil argumental del dietari, el jove hauria d'arribar a l'última pàgina i sentir que ha rebut una classe magistral de sintaxi, i pràcticament sense adonar-se'n.

Evidentment, cada pàgina on aparegui matèria significativa “amagada” en la història del conte, anirà acompanyada amb un petit apartat teòric on es mostrin les clàusules més acadèmiques i feixugues (però ja serà elecció dels nens i nenes llegir-la o passar a la següent pàgina). La cosa és que si no li donen un cop d'ull a aquests petits apartats, probablement no podran progressar adequadament en l'argument del conte, per una falta de comprensió; així doncs, el propòsit és que s'interessin, de manera voluntària, pels continguts sintàctics, per tal d'entendre el guió de la història. És evident que sense aquests apartats teòrics el treball no funcionaria: no s'ha d'oblidar que l'objectiu d'aquesta proposta didàctica és que el lector consolidi, mínimament, unes bases sintàctiques i, per consolidar-les, s'han de conèixer.

Aquest enfocament educatiu està pensat, principalment, pels nens i nenes de cinquè i sisè de primària, atès que un propòsit essencial d'aquest projecte és l'assoliment d'aquest apartat lingüístic abans d'entrar a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria. Malgrat que no hi hagi

un llindar determinat d'edat per gaudir d'aquesta proposta didàctica, no es recomana aplicar-lo en edats inferiors al cicle superior (dels deu als dotze anys), ja que podria suposar un embolic pels infants i podria provocar una alteració en el seu aprenentatge com, per exemple, que assolissin els continguts de manera inadequada (esdeveniment que posteriorment exigiria el doble de dedicació per entendre'ls correctament), o que ho percebessin com a un tema completament difícil (perquè òbviament no es tractaria d'un material a l'abast de l'edat) i a posteriori ho seguissin considerant —potser de manera no conscient—, com a un coneixement inaccessible, fet que també comprometria l'aprenentatge correcte quan fos el moment adequat.

En essència, la proposta didàctica podria suposar un canvi en l'ensenyament, per facilitar, eminentment, l'aprenentatge dels nens i nenes de la sintaxi de la llengua catalana.

2. PRESENTACIÓ I METODOLOGIA DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

2.1. PRESENTACIÓ

Aquesta proposta didàctica, que ha estat elaborada amb la finalitat que els nens i nenes d'entre deu i dotze anys aprenguin amb més claredat i fluïdesa els continguts sintàctics, està basada en la creació d'un conte en forma de dietari. Aquest mètode no ha estat triat a l'atzar, sinó a consciència, ja que permet dur a terme una tècnica que anomenarem *comptagotes*, per la qual el lector va rebent la informació teòrica gradualment. En altres paraules, el fet que el protagonista expliqui les seves aventures —i sabem que cadascuna inclou, en el mateix argument de la història, contingut sintàctic—provoca que l'estudiant absorbeixi la matèria important de manera dosificada i regulada i, per tant, a priori, no s'hauria de convertir en un conte feixuc.

Així mateix, l'estratègia del dietari pot activar, en el lector, un repte cognitiu —sempre de manera no conscient—basat en l'assoliment del contingut per cada dia que passa a la història. És a dir, el lector pot crear un mètode d'aprenentatge automàtic basat en la seva pròpia obligació d'absorbir la informació teòrica per tal de poder avançar a la següent pàgina i, per tant, al següent tema. D'aquesta manera el lector estaria iniciant-se en els continguts teòrics progressivament, i sense quedar embolicat amb els tecnicismes.

Pel que fa a la trama de la conte, no se segueix estrictament un fil argumental, sinó que es basa en la narració de les peripècies quotidianes del protagonista, les quals ell mateix anota al seu diari. Aquesta tècnica narrativa ha estat escollida pel següent motiu: el fet d'explicar les funcions sintàctiques a través de circumstàncies del dia a dia desencadena el possible emmirallament del lector amb el protagonista i, per tant, amb la història; això allunyaria l'estudiant de centrar-se en la idea que està aprenent sintaxi, i passaria a trobar-se en un espai còmode i habitual. L'objectiu d'aquesta estratègia és, doncs, fer entendre al lector que el que està llegint no és estrany: la sintaxi no només és útil per fer els deures i aprovar els exàmens, sinó també per a la vida quotidiana.

A propòsit de l'argument del dietari, és important destacar que cada explicació va acompanyada d'una il·lustració, fet que afavoreix l'atenció completa dels nens i nenes i

contribueix a una lliçó lúdica i diferent. Les il·lustracions propicien l'esbargiment de l'estudiant en un possible moment d'atabalament.

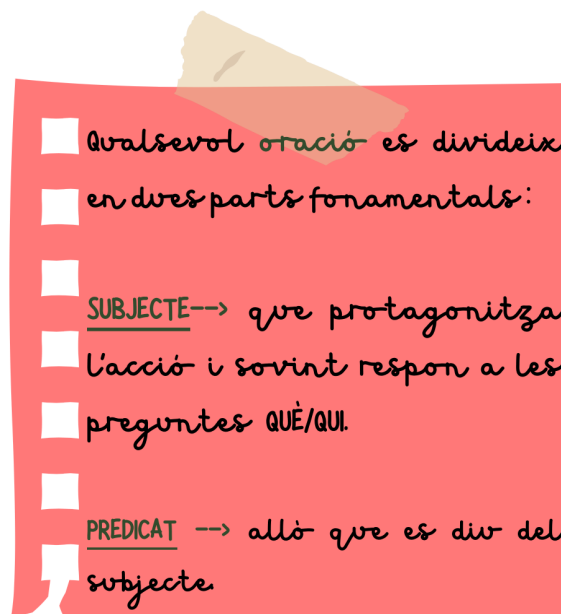
Addicionalment, he cregut convenient afegir un acompanyament a la proposta didàctica: un bloc d'exercicis. Així doncs, a la contraportada del conte hi haurà un codi QR que remetrà a una pàgina web, que constarà d'una versió digitalitzada del conte i, a més a més, d'un seguit d'activitats. Tot i que aquests exercicis no siguin imprescindibles, són una manera d'assegurar el complet assoliment dels continguts sintàctics per part dels nens i nenes.

En darrera instància, és necessari destacar que aquest material està pensat, d'altra banda, per contribuir en l'aprenentatge autodidacte dels nens i nenes, ja que, conjuntament amb el conte, són eines que es poden autoadministrar ells mateixos per tal d'assolir una autonomia a l'hora d'aprendre sintaxi. Tanmateix, l'acompanyament d'un docent podria potenciar aquest objectiu.

2.2. METODOLOGIA

Pel que fa a la metodologia del conte, val la pena destacar que les explicacions teòriques arriben a l'argument del conte a través del *mètode comptagotes*. Aleshores, aquestes lliçons mantenen una coherència associada amb el fet de l'aprenentatge progressiu; les qüestions van apareixent de menys a més complexitat.

Per començar, introdueixo, discretament, el terme “oració”, per tal de concretar la relació que mantenen el subjecte i el predicat dins d'aquest concepte. Aquestes dues funcions, que les podem considerar la base de la sintaxi, també són les més senzilles d'aprendre; és per això que es mereixen aparèixer en primer lloc. A vegades, però, he hagut de simplificar una mica la descripció teòrica de segons quines funcions, i per tant no serà exactament certa (o completa), però d'aquesta manera considero que s'aconsegueix facilitar l'aprenentatge de l'estudiant; cal recordar que, al marge que assoleixin tot el contingut, l'han d'assolir bé, i per això ens hem de cenyir a les seves capacitats, adequant-nos a l'edat que tenen i els coneixements que posseeixen. D'això, el *post-it* que apareix a la pàgina tres del conte, n'és un exemple:

En aquest cas, si s'incideix en el fet de preguntar “què” al verb, pot ésser que no sempre la resposta porti al subjecte, sinó que en alguns casos determinarà el complement directe. A tall d'exemple, en general aquesta pregunta cooperarà per la revelació del subjecte si es tracta d'un subjecte inanimat (o si no es tracta d'una persona): en l'oració *La Maria menja pomes*, si es pregunta “què” al verb, s'obté complement directe (pomes), i no pas el subjecte (la

Maria). És per això que es tracta d'una qüestió una mica enganyosa. En canvi, en l'oració *Els enciams es cullen al vespre*, si es pregunta “què” al verb s'obté el subjecte. Ergo, per sortir de dubtes, el mètode més efectiu per aconseguir el subjecte de l'oració és duent a terme la prova de la concordança (explicada al *post-it* de la pàgina cinc del conte). I, simultàniament, l'estratègia més evident per trobar el complement directe és preguntar “cosa o persona” al verb, a més a més de convertir-lo en un participi femení; per exemple, en l'oració *Els enciams es cullen al vespre*, es preguntaria “cosa o persona cullida”, i s'aconseguiria “els enciams” com a resposta. D'aquesta manera no hi hauria confusió entre subjecte i complement directe. No obstant això, és important seguir l'ordre correcte per a la identificació de les funcions sintàctiques (és a dir, en primer lloc, s'ha de reconèixer el subjecte), ja que, a vegades —encara que sigui en molt pocs casos— l'estratègia de preguntar “cosa o persona” al verb no funcionaria. Més concretament, un cas en què no serviria aquesta tècnica si no s'empra l'ordre d'identificació apropiat serien aquelles oracions amb el verb *agradar*.

A propòsit del verb *agradar*, és important destacar-ne l'absència de la seva explicació en la teoria del subjecte per, tal com he esmentat anteriorment, una qüestió de reducció de complexitat. Tot i no aparèixer al conte, doncs, trobo rellevant dedicar-hi un apartat, ja que aquest verb sovint genera confusió pel fet d'aparèixer darrere del predicat de l'oració. Per exemple, en l'oració *m'agraden les maduixes*, aquesta “m” apòstrof se sol associar amb el pronom personal de primera persona (“mi”), de manera que s'assigna —potser inconscientment— al subjecte (quan en realitat es tracta d'un complement indirecte). Conseqüentment, com que ja s'ha obtingut el subjecte de l'oració, s'atribueix “les maduixes” com a un altre complement que no és el que li pertoca (normalment al complement directe). Tanmateix, i efectivament, “les maduixes” és el subjecte de l'oració, i la manera més efectiva per a descobrir-ho és dur a terme la prova de la concordança. Tornant a l'afirmació del paràgraf anterior, en aquest cas, si no s'utilitzés l'ordre correcte per a la identificació de les funcions sintàctiques —és a dir, es volgués trobar en primer lloc el complement directe i després el subjecte—, utilitzant l'estratègia de preguntar “cosa o persona” al verb, s'aconseguiria una resposta equívoca. La resposta de *cosa o persona agradata*, doncs, seria “les maduixes”, resultat que contradia l'argument inicial. En conclusió, a banda de fer ús de les preguntes correctes, s'ha d'emprar l'ordre d'identificació adequat.

Seguidament, a les pàgines sis i set del conte, explico el significat de “subjecte el·líptic” i “subjecte explícit”. A propòsit d’aquests conceptes, he trobat una solució per tal que els nens i nenes puguin retenir-los amb més facilitat. Entrant en l’argument del conte, doncs, el protagonista es troba un matí davant del mirall i es disposa a cantar una cançó. De sobte, fraseja una oració (evidentment, pròpia d’aquesta cantarella) el subjecte de la qual és el·líptic i, seguidament, deixa de veure’s reflectit davant del mirall. És important destacar que en aquest esdeveniment pren èmfasi el nom del protagonista: “Subjecte”. Conseqüentment a aquesta explicació, el protagonista es torna a veure reflectit quan canta un tros de cançó que conté un subjecte explícit. L’objectiu, doncs, era connectar aquests dos termes (el·líptic i explícit) amb alguna cosa fàcil de recordar:

Bé, això no és pas el que et volia explicar avui, però t’havia de posar al dia! T’he de confessar que, el que et diré ara, no m’he atrevit a explicar-ho a ningú més, perquè potser es pensen que m’he tornat boig. El cas és que fa dos o tres dies que em passen coses d’allò més estranyes, diari. Ahir, abans d’anar a l’institut, m’estava rentant la cara tot cantant la cançó de Bailoteo, dels Tyets (com diu l’avi, “els dies resulten ser més alegres si els comences cantant”) i, de cop i volta, quan vaig arribar al tros que diu “no sé prou bé com tornaràs” va passar una cosa increïble: vaig deixar de veure el meu reflex al mirall. Em sents?, vaig desaparèixer! Bé, no vaig desaparèixer del tot, simplement em vaig tornar INVISIBLE per uns instants; tot i que jo sabia que continuava al bany de casa meva, ningú no em podia veure.

De fet, la mare m’estava buscant perquè, per variar, feia tard. La sentia per tota la casa dient: “Subjecte, on t’has ficat ara?”. La veritat és que no sabia com fer-m’ho per tornar a la normalitat, així que vaig decidir apostar per continuar cantant i, quan vaig arribar al tall que diu “però jo t’espero com si res”, vaig tornar a aparèixer. Em vaig quedar tan al·lucinat que vaig decidir buscar per Google això que m’estava passant, tot i que només vaig trobar una explicació que ho anomenava alguna cosa com “Subjecte el·líptic” i “Subjecte explícit”. En fi, ara ja sé què he de fer cada vegada que em vulgui tornar invisible: m’he d’elidir!

SUBJECTE EL·LÍPTIC → no existeix cap nom o pronom que es pugui identificar amb el seu subjecte lògic:

- (JO) No sé prou bé com tornaràs

SUBJECTE EXPLÍCIT → apareix de forma expressa:

- Però jo t’espero com si res

En darrer lloc, i a propòsit d'aquests dos conceptes, m'agradaria accentuar que elidir o no el subjecte seria una cosa totalment aleatòria o opcional si el català fos una llengua planera i avorrida. Però, com que no és el cas, el fet d'afegir o no un simple "jo" és quelcom absolutament determinant per a la mateixa llengua. Una evidència, doncs, que indica que fer explícit o no el subjecte no és de lliure elecció, és quan no s'omet el subjecte per tal de donar èmfasi a allò que s'està dient; per exemple, en un context hipotètic en el qual una professora demana als seus alumnes que facin els deures, i un alumne respon "jo no els faré", i no pas "no els faré", l'individu que comunica l'acció té la intenció d'afegir, amb el subjecte de l'oració, un matís brusc i despectiu.

Continuant amb l'argument de la simplificació de la teoria, que hagi hagut de retallar informació per facilitar l'assoliment de la matèria no significa que la sintaxi sigui així de senzilla i fonamental, però així és com ho ha de veure un estudiant que tot just s'inicia en el tema; d'aquesta manera, si es motiva el seu aprenentatge de manera accessible i manejable, possiblement quan tingui més capacitats mostrarà interès per aprofundir més en la teoria sintàctica. Per exemple, podria emboscar-se en el contingut de la pàgina vuit del conte, on s'exposen les oracions impersonals, però de manera molt general.

LES ORACIONS IMPERSONALS

- NO TENEN SUBJECTE GRAMATICAL --> NO HI HA CAP AGENT QUE REALITZI L'ACCIÓ DEL VERB.
- EL VERB ES CONJUGA AMB LA 3A PERSONA DEL SINGULAR.

PER EXEMPLE: - Ha nevad tota la matinada
- Hi ha molta gent a la festa
- Es ven la casa de la veïna

Així doncs, seria necessari incidir amb les "construccions amb el verb *haver-hi*", que destaquen per tenir un comportament afí al de les "oracions de tipus 4" de Fabra. Seguint el model de les quatre proposicions de Fabra, doncs, les "oracions de tipus 4" es caracteritzen

per demanar el subjecte a la dreta del verb, i no admeten un acusatiu (per exemple, “Ha arribat un parent meu”). En canvi, les “construccions impersonals amb el verb *haver-hi*”, sí que admeten un complement directe, i no pas un subjecte (per exemple, “Hi ha una esquerda”). Aquest comentari sobre les impersonals és imprescindible per justificar el fet que hi hagi parlants que pluralitzin el verb “haver-hi” (i, per tant, en lloc de dir *Hi ha esquerdes*, diguin **Hi han esquerdes*). Aquesta confusió, que es tracta d’un error molt comú, és causada pel fet d’interpretar aquesta construcció impersonal com si fos una oració de tipus 4, com si el complement directe fos el subjecte. Aleshores, el parlant té la necessitat de dur a terme aquesta concordança i, per tant, respectar la gran similitud entre aquests dos tipus de construccions.

Per altra banda, això mateix ocorre a la pàgina nou del conte, on es presenten els termes bàsics del complement directe, però no es menciona el “complement directe zero per definit”. A l’esquerra, al post-it de color verd, s’hi troba l’explicació del CD i, a la dreta, un requadre on s’exemplifiquen els diferents casos en els que aquest complement accepta el seu encapçalament per la preposició “a”:

EL COMPLEMENT DIRECTE (CD)

- QUAN UN VERB ÉS TRANSITIU, SENSE EL CD NO TÉ SENTIT COMPLET. ADÍ DONCS, COMPLEMENTA L'ACCIÓ DEL VERB PER TAL QUE ACONSEGUEDI UN SIGNIFICAT PLE. PER EXEMPLE, SI ALGÚ ENS DIU "DEMANA", NO SABEM QUÈ HEM DE DEMANAR FINS QUE LI AFEGEIX EL CD: "DEMANA UN ENTREPÀ".

↓

Els verbs que no necessiten aquesta informació complementària són els **intransitius**: PATINAR, CÓRRER, NEDAR, CAMINAR, ETC.

És important saber que el CD no pot començar per la preposició "a". Així doncs, seria incorrecte dir "avui he vist a la Maria" i correcte dir "avui he vist la Maria".

- Només en alguns casos s'accepta la preposició "a": per exemple, quan el CD és un pronom personal fort (t'estimo a tu) o quan és un dels següents pronoms: tothom, tots, totes, algú i ningú (no he vist a ningú).

En atenció a això, a continuació faré una breu explicació del “complement directe zero per definit” seguint el model de Gabriel Ferrater. Es diu que hi ha verbs —com *respirar*, *plorar* o *córrer*— que poden portar un “CD 0 per definit”; és a dir, un complement directe que no és explícit, però que en un moment donat es pot omplir de contingut fonètic (per exemple, “En Joan plora llàgrimes amargues”). D’aquesta manera, el debat no és si hi ha físicament o no un

CD, sinó quina vinculació semàntica hi ha entre el verb i el subjecte; en l'oració "aquest nen plora", "el nen" realitza l'acció de plorar (per tant, és l'agent), aleshores "plorar", en aquest context, és un verb transitiu. En canvi, en l'oració "aquest nen és ploraner", "el nen" ja no fa l'acció de plorar, sinó que la rep (per tant, és el pacient), aleshores "plorar", en aquest context, és un verb intransitiu. El mateix passa amb "En Joan beu aigua" (verb transitiu) i "En Joan beu", amb el significat de *ser alcohòlic* (verb intransitiu). En poques paraules, hi ha verbs transitius que tenen un ventall molt ampli de complements directes (per exemple *menjar*, perquè es poden menjar moltes coses), i n'hi ha d'altres que tenen un ventall molt menys ampli (*plorar, respirar, córrer*). Així doncs, aquests verbs no sempre necessitaran un complement directe explícit.

En darrer terme, pel que fa a la pàgina disset del conte, en la que explico el complement agent, és necessari remarcar que l'exemple que he emprat és, potser, una mica extravagant i poc habitual en el nostre dia a dia; més ben dit, segurament, no és una frase que utilitzariem quotidianament per comunicar-nos amb algú del nostre entorn.

EL COMPLEMENT AGENT (C.AGENT)

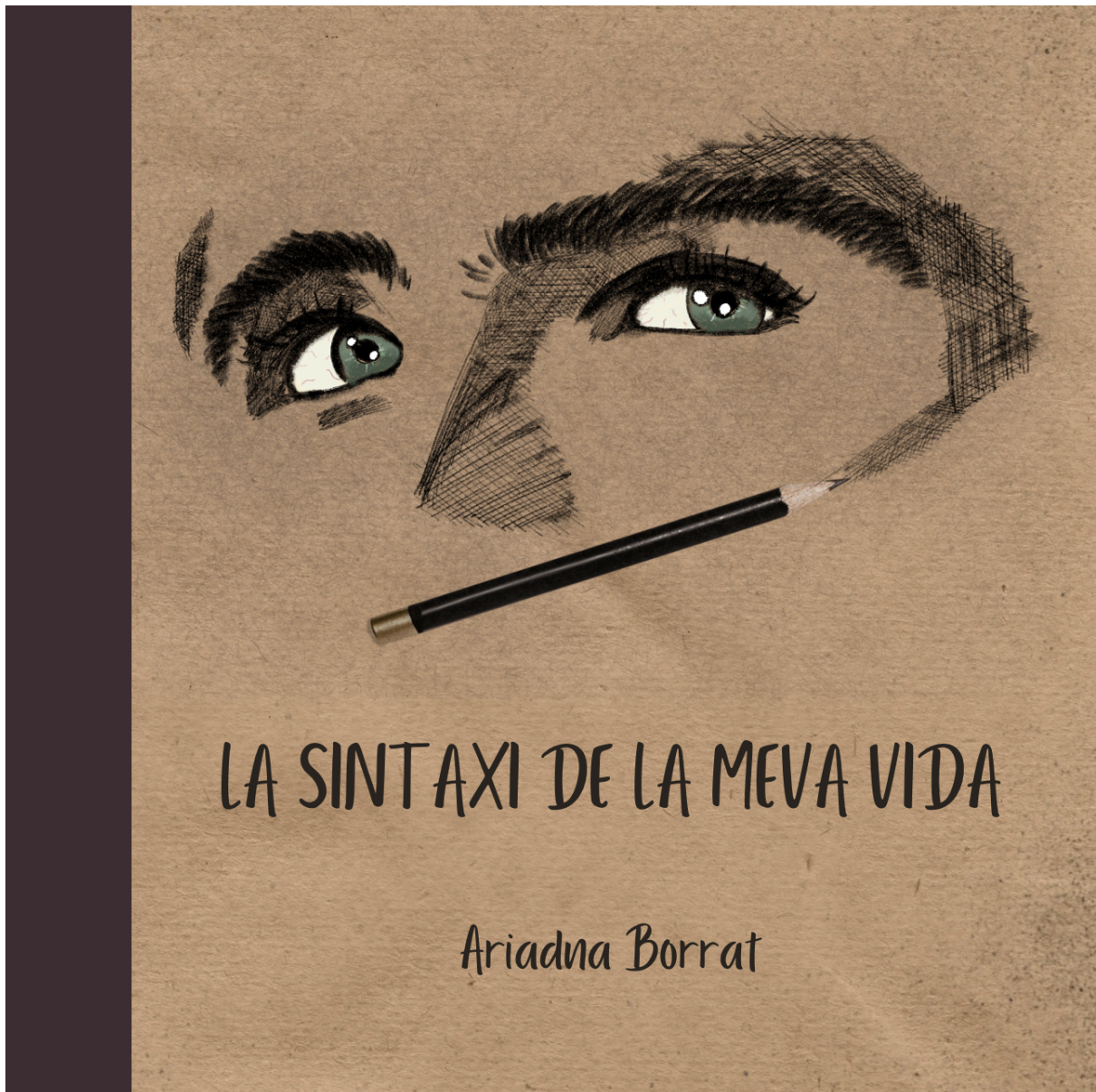
ÉS EL COMPLEMENT PROPI DE LES ORACIONS EN VEU PASSIVA I L'IDENTIFIQUEM PERQUÈ ÉS AQUELL QUE FA DE SUBJECTE EN L'ORACIÓ ACTIVA (REALITZA L'ACCIÓ DEL VERB). SEMPRE VA INTRODUIR PER LA PREPOSICIÓ **PER**. EXEMPLE:

- **ORACIÓ PASSIVA:** "LA MULTA NO VA SER POSADA **PER** **L'AGENT DE POLICIA**" → **LA PASSEM A ACTIVA:** "**L'AGENT DE POLICIA** NO HA POSAT LA MULTA"

La intenció era seleccionar un exemple que exterioritzés aquesta extravagància que denota el mateix complement, atès que, al cap i a la fi, el complement agent es desprèn una mica de la resta de funcions sintàctiques per manifestar-se dins una oració en veu passiva. Així doncs, persistint en l'argument de facilitar l'aprenentatge dels nens i nenes, considero que aquest ajuda a relacionar un exemple curiós amb un complement també curiós, i, per tant, potencia a capacitat de recordar.

D'aquesta manera, una vegada exposades les raons per les quals he recorregut al mètode de la creació d'un conte i la metodologia que he emprat per desenvolupar-lo, a continuació presento el projecte resultant; en primer lloc, el conte que he escrit:

3. EL CONTE

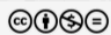

LA SINTAXI DE LA MEVA VIDA

Ariadna Borrat

Il·lustracions d'Ingrid Trabuchelli

GIRONA, 2024

CC BY-NC-ND 4.0 LEGAL CODE

Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 International

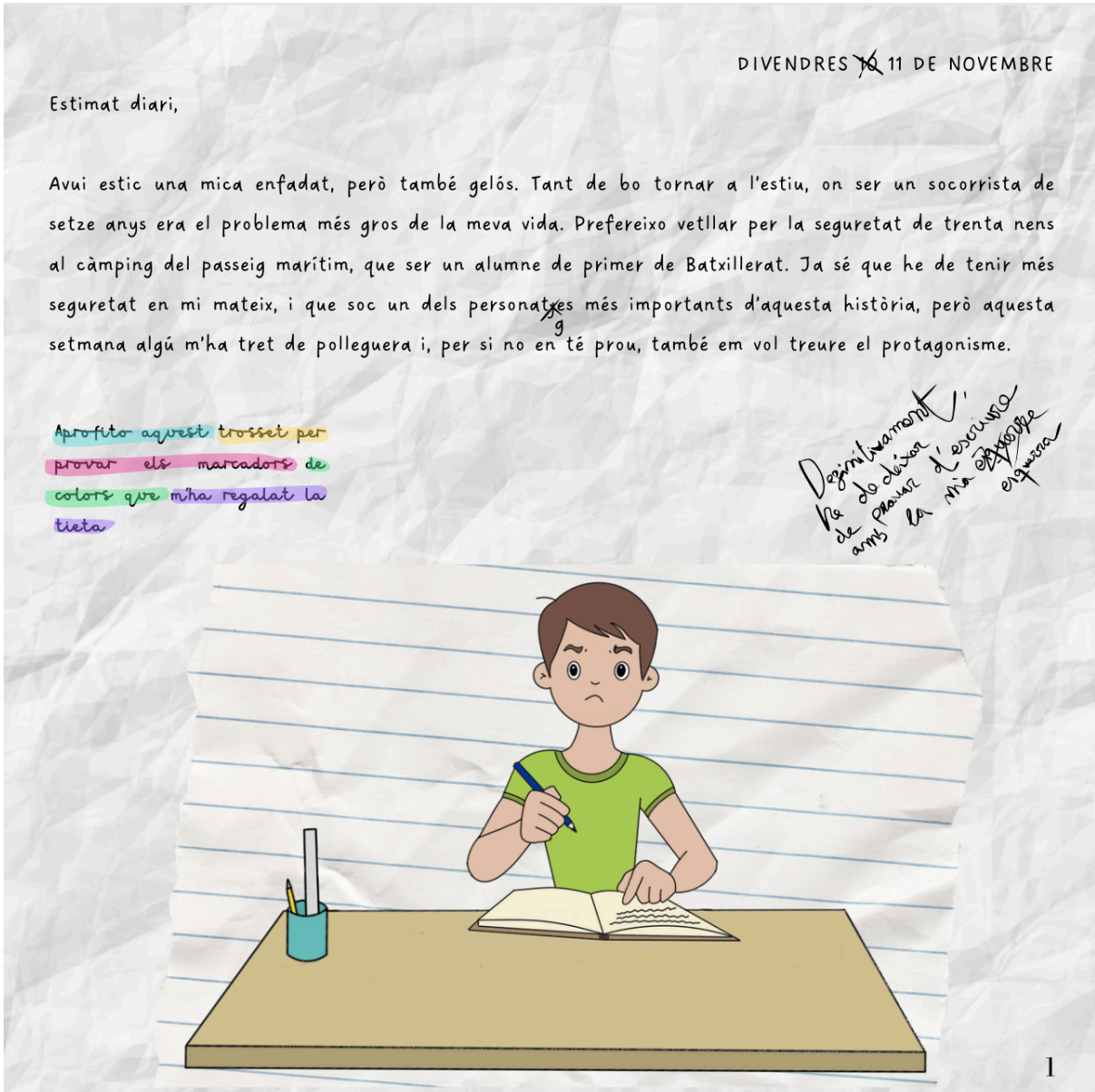
DIVENDRES ~~10~~ 11 DE NOVEMBRE

Estimat diari,

Avui estic una mica enfadat, però també gelós. Tant de bo tornar a l'estiu, on ser un socorrista de setze anys era el problema més gros de la meua vida. Prefereixo vetllar per la seguretat de trenta nens al càmping del passeig marítim, que ser un alumne de primer de Batxillerat. Ja sé que he de tenir més seguretat en mi mateix, i que soc un dels personatges més importants d'aquesta història, però aquesta setmana algú m'ha tret de polleguera i, per si no en té prou, també em vol treure el protagonisme.

Aprofito aquest trosset per
provar els marcadors de
colors que m'ha regalat la
tieta

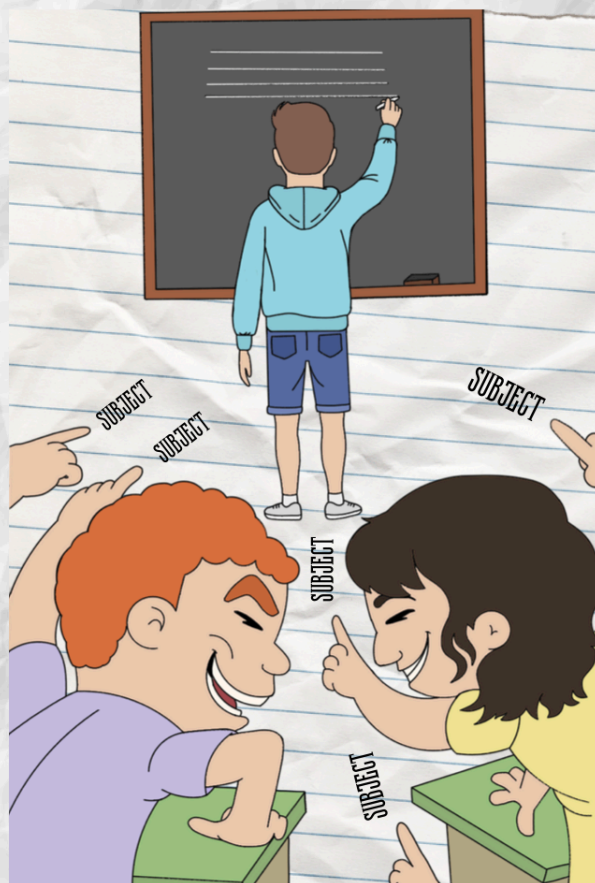
Definitivament
he de deixar d'escriure
amb la mà esquerra
perquè

1

No sé si t'ho havia explicat abans, però, si no és així, avui és el teu dia de sort. Quan era petit vaig marxar tres anys d'intercanvi als Estats Units. Era bastant espavilat, i m'encantaven totes les assignatures de l'escola. Tant és així que, els meus companys de Washington, per fer la gracieta, em van deixar de dir "Sergi" i van començar a anomenar-me "Subject". Quan vaig tornar aquí, el pseudònim també va venir amb mi, i ara tothom em diu Subjecte, fins i tot els meus pares. El cas és que mai m'ha semblat malament. Vull dir, ja m'hi he acostumat; a vegades gairebé no recordo quin és el meu nom verdader.

**EM SEMBLA QUE LES CLASSES
DE DIBUIX ESTAN DONANT ELS
SEUS FRUITS** →

Però això ha començat a canviar des d'aquest dilluns passat. Ha arribat un alumne nou a classe, en **Predicat**, i és aquest marrec qui em vol treure tot el protagonisme; no estic acostumat a tenir competència intel·lectual. La professora diu que hem de convertir aquesta rivalitat en una **cohesió**, i que tots dos som igual d'importants per l'**Oració**; perquè no t'ho perdís, encara està de moda això de posar noms a les classes. Jo crec que ja comencem a ser grandets per aquestes coses.

▣ Qualsevol oració es divideix en dues parts fonamentals:

▣ **SUBJECTE** → que protagonitza l'acció i sovint respon a les preguntes **QUÈ/QUI**.

▣ **PREDICAT** → allò que es diu del subjecte.

Però, diari, això no s'acaba aquí. Han tocat les tres del migdia i tots han fugit ràpidament cap a casa a dinar, però jo, com sempre, he estat l'últim a sortir. Ja saps que m'agrada repassar que no em deixi cap llibre per poder fer els deures adequadament. El cas és que, quan ja he sortit de classe i girava cap al passadís, he sentit com la professora trucava la meva mare per explicar-li el petit enfrontament amb l'alumne nou. He sentit perfectament com li deia "No es preocupi Mireia, ja veurà com en Subjecte s'adonarà que ha de tenir concordança en nombre i persona amb en Predicat", i s'ha quedat tan ample. Tu em pots explicar què vol dir això? Perquè jo no ho entenc. En fi... quin dia tan complicat. Tant de bo avui hi hagi pizza per sopar, a veure si me'n vaig a dormir més content!

Ara que m'estava quedant una pàgina neta i polida, el bolígraf s'ha rebel·lat

AMICS I AMIGUES, A VEGADES
EL TIPP-EX NO HO POT
SOLUCIONAR TOT...

Estimat diari,

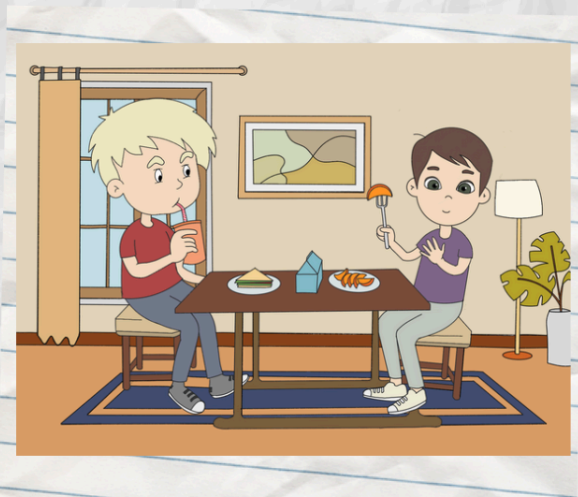
Les coses han canviat molt des de l'últim dia que et vaig escriure. M'he hagut d'empassar l'orgull i ser conscient de la importància que té el fet que en Predicat i jo siguem amics. Ara berenem cada dia junts i, a vegades, anem a fer el vol pel passeig marítim. De fet, des que hem aconseguit aquesta "concordança" de la que parlava la professora, no podem fer res l'un sense l'altre, és com si estiguéssim lligats. Encara més, el seu pare, quan ens veu plegats, sempre ens fa la mateixa broma: "En Sergi i en Predicat menja no és correcte! En Sergi i en Predicat mengen sí, que ho és!". Bé, ell diu que és una broma, però... Oi que no té cap ni peus aquesta broma?, si és que ja ho dic jo, que aquest home té ~~humor molt estrany~~ un humor una mica estrany.

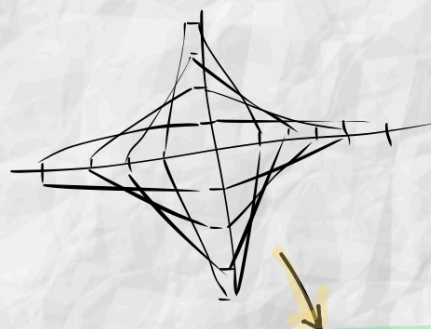
PER IDENTIFICAR EL SUBJECTE ES DUU A TERME LA
PROVA DE LA CONCORDANÇA:

En Sergi menja → si creiem que "En Sergi" és el S, li canviem el nombre (en aquest cas, el passem a plural). Si el resultat també ens obliga a canviar el nombre del verb (predicat), ens trobem davant el subjecte de l'oració:

- En Sergi i en Predicat menja → En Sergi i en Predicat mengen

Bé, això no és pas el que et volia explicar avui, però t'havia de posar al dia! T'he de confessar que, el que et diré ara, no m'he atrevit a explicar-ho a ningú més, perquè potser es pensen que m'he tornat boig. El cas és que fa dos o tres dies que em passen coses molt estranyes, diari. Ahir, abans d'anar a l'institut, m'estava rentant la cara tot cantant la cançó de Bailoteo, dels Tyets (com diu l'avi, "els dies resulten ser més alegres si els comences cantant") i, de cop i volta, quan vaig arribar al tros que diu "no sé prou bé com tornaràs" va passar una cosa increïble: vaig deixar de veure el meu reflex al mirall. Em sents?, vaig desaparèixer! Bé, no vaig desaparèixer del tot, simplement em vaig tornar INVISIBLE per uns instants; tot i que jo sabia que continuava al bany de casa meva, ningú no em podia veure.

Quan era petit la mare em va ensenyar a fer aquesta figura i ara tinc una obsessió en dibuixar-la a tot arreu

De fet, la mare m'estava buscant perquè, per variar, feia tard. La sentia per tota la casa dient: "Subjecte, on t'has ficat ara?". La veritat és que no sabia com fer-m'ho per tornar a la normalitat, així que vaig decidir apostar per continuar cantant i, quan vaig arribar al tall que diu "però jo t'espero com si res", vaig tornar a aparèixer. Em vaig quedar tan al·lucinat que vaig decidir buscar per Google això que m'estava passant, tot i que només vaig trobar una explicació que ho anomenava alguna cosa com "Subjecte el·líptic" i "Subjecte explícit". En fi, ara ja sé què he de fer cada vegada que em vulgui tornar invisible: m'he d'elidir!

SUBJECTE EL·LÍPTIC → no existeix cap nom o pronom que es pugui identificar amb el seu subjecte lògic:

- (JO) No sé prou bé com tornaràs

SUBJECTE EXPLÍCIT → apareix de forma expressa:

- Però jo t'espero com si res

Estimat diari,

Avui ha estat un dia d'allò més bonic; com de costum, la família ha vingut a casa a dinar per celebrar el dia de Nadal. Però no tot són flors i violes: crec que la mare s'ha enfadat una mica amb mi, perquè m'ha deixat anar que soc un maleducat davant dels tiets, els avis i els cosins. Sí, ja sé que he de tenir més paciència; estic cansat de sentir el pare dir-me que, encara que hàgim acabat les postres, he de continuar assegut a taula. Però, quan el tiet ha començat a enrotllar-se més del compte, he aprofitat per parlar amb la meva cosina, la Paula. La mare ha sentit com li xiuxiejava "no ho has vist?, ha nevat tota la matinada" i, tot seguit, empipada com una mona, ha respost: "Subjecte, si us plau, deixa de ser tan impersonal. Una mica de respecte al teu tiet!!!".

LES ORACIONS IMPERSONALS

- NO TENEN SUBJECTE GRAMATICAL → NO HI HA CAP AGENT QUE REALITZI L'ACCIÓ DEL VERB.
- EL VERB ES CONJUGA AMB LA 3A PERSONA DEL SINGULAR.

PER EXEMPLE: - Ha nevat tota la matinada
 - Hi ha molta gent a la festa
 - Es ven la casa de la veïna

És una frase feta que vaig aprendre a l'escola → S'usa per dir que algú està molt enfadat

Estimat diari,

Avui he après una cosa nova i m'agradaria deixar-la escrita: aquest matí he anat a esmorzar al bar de la cantonada amb en Predicat i, com que soc molt indecis, no sabia si demanar la berlina farcida de xocolata blanca o un entrepà. El cas és que, el cambrer, que estava sentint la nostra conversa, s'ha acostat a la nostra taula i ha provat de fer-me una recomanació, tot dient: "Demana". I no ha dit res més. En predicat i jo ens hem mirat ben sorpresos; ens faltava informació, en això que ens acabava de dir. Sí que demanaré, però el què? En fi, certament, no m'ha ajudat gens. Però això no és tot, hi havia un senyor molt gran assegut a la taula del costat, fent mots encreuats i, xiuxieujant, li ha dit al cambrer: "Tsss, et falta el complement directe. El verb demanar és transitiu!".

Per cert, avui he perdut la jaqueta que em van regalar pel meu aniversari... ja veuràs quina esbroncada que em caurà; quina mala sort que tinc!, serà perquè avui és **DIMARTS 13** ?

EL COMPLEMENT DIRECTE (CD)

- QUAN UN VERB ÉS TRANSITIU, SENSE EL CD NO TÉ SENTIT COMPLET. AIXÍ DONCS, COMPLEMENTA L'ACCIÓ DEL VERB PER TAL QUE ACONSEGUEIXI UN SIGNIFICAT PLE. PER EXEMPLE, SI ALGÚ ENS DIU "DEMANA", NO SABEM QUÈ HEM DE DEMANAR FINS QUE LI AFEGEIX EL CD: "DEMANA UN ENTREPÀ".

Els verbs que no necessiten aquesta informació complementària són els intransitius: PATINAR, CÓRRER, NEDAR, CAMINAR, ETC.

És important saber que el CD no pot començar per la preposició "a". Així doncs, seria incorrecte dir "avui he vist a la Maria" i correcte dir "avui he vist la Maria".

- Només en alguns casos s'accepta la preposició "a": per exemple, quan el CD és un pronom personal fort (t'estimo a tu) o quan és un dels següents pronoms: tothom, tots, totes, algú i ningú (no he vist a ningú).

 El cor queda bastant
cotre, no?

 crec que aquesta
és la que més
m'agrada

La setmana vinent em
vaig a renovar el DNI i no
sé quin signatura em
defineix més

DIVENDRES 1 DE MARÇ

Estimat diari,

z-z-z

Avui he tingut un somni d'allò més estrany, però emocionant alhora. Em trobava al pati de l'institut, amb un ram de roses a la mà i una carta d'amor a la butxaca. Caminava direcció al banc que hi ha al davant de la taula de ping-pong quan, de sobte, en Predicat m'ha frenat en sec per preguntar-me si estava segur del que anava a fer. Jo, una mica confús, li he respost: "No m'aturis, que per fi m'atreveixo a declarar el meu amor a l'Uriel". Tot seguit, la professora d'anglès, que no anava vestida de la marca Desigual (aquí és on he acabat de tenir clar que es tractava d'un somni), ha deixat anar: "Quin atreviment!, jo, a la seva edat, era una mica més indirecte". Et pots creure que després d'aquest comentari m'ha sonat el despertador? Ja, ja ho sé que mai t'he parlat de l'Uriel, però encara no és el moment. De moment, preocupa't de deixar-me algunes pàgines en blanc més perquè t'ho pugui explicar algun dia!

10

EL COMPLEMENT INDIRECTE (CI)

 EL COMPLEMENT INDIRECTE ÉS LA PERSONA O LA COSA QUE REP L'ACCIÓ DEL VERB. S'INTRODUEIX AMB LES PREPOSICIONS "A" O "PER A". PER EXEMPLE: "VULL DECLARAR EL MEU AMOR A L'URIEL" // "HE ESCRIT UNA CARTA D'AMOR PER L'URIEL".

DIMARTS 5 DE MARÇ

Estimat diari,

Només queden quatre mesos per la festa de final de curs i això significa que hem de començar a preparar el ball que haurem de fer davant de tot l'institut. Així doncs, la professora d'educació física, després de formar quatre grups de vuit, ens ha dit que podem utilitzar les seves classes per assajar la coreografia. No m'agrada gens ballar, però m'he d'esforçar al màxim perquè vull aconseguir matrícula d'honor. A sobre, aquest any la temàtica és l'edat mitjana, i cadascú haurà de portar un **complement** característic d'aquesta etapa. Com que al meu grup no ens posàvem d'acord per qui portaria què (perquè tothom volia la brúixola i ningú la túnica) hem decidit fer un joc titulat "**El complement del nom**" per assignar-nos els accessoris aleatòriament. Aquest joc consisteix en què la professora diu en veu alta un complement dels vuit que tenim, i el més ràpid en afegir-li una qualitat se'l queda. Per exemple, ella ha dit "**brúixola**" i jo me l'he quedat perquè he respost, ràpidament, "**brúixola vella**".

Al final ha sigut un dia molt entretingut!

EL COMPLEMENT DEL NOM (CD)

EXPRESSA UNA QUALITAT DEL NOM QUE ACOMPANYA.

PER EXEMPLE:

- Tinc una brúixola vella → (ADJECTIU)
- Una casa de color gris → (prep. "DE")
- Tinc una casa vella de color gris → (adjectiu + prep. "DE")
- He comprat una casa que fa pot → (oració subordinada de relatiu)

11

DIMECRES 13 DE MARÇ

Estimat diari,

Avui hem fet l'últim examen de física i química del segon trimestre; feia moltes setmanes que el preparava i he sortit de l'aula amb molt bones sensacions. Però em sembla que soc dels pocs que en tenen un bon pressentiment, perquè molts companys no havien acabat ni la meitat de l'examen quan s'ha esgotat el temps (i aquest professor no és dels que deixen quedar-te més estona per acabar-lo). Sincerament, diari, penso que els ha faltat concentració, i això és culpa d'en Blai, que ha estat dels primers a acabar el control i s'ha passat la resta d'estona enraonant. El professor li anava cridant l'atenció fins que, finalment, l'ha escridassat tot dient-li: "Blai, fes una mica de règim verbal o aniràs al despatx de la directora. Pensa en els teus companys!!!"

EL COMPLEMENT DE RÈGIM VERBAL (CRV)

ÉS UN COMPLEMENT QUE RECLAMA EL VERB OBLIGATÒRIAMENT. VA INTRODUÏT PER UNA PREPOSICIÓ (TAMBÉ INDICADA PEL VERB) I, SENSE AQUESTA PREPOSICIÓ, EL COMPLEMENT NO TINDRIA CAP MENA DE SENTIT:

- No puc comptar amb la Cristina → COMPTAR AMB
- Pensa en els teus companys → PENSAR EN
- No parla de tu → DEPENDRE DE
- La Mar s'assembla molt a la Carla → ASSEMBLAR-SE A
- Estic preocupat per tu → PREOCCUPAR-SE PER

A, AMB, DE, EN, PER

Estimat diari,

Avui és l'aniversari del pare i hem anat a sopar al seu restaurant preferit: el millor lloc de menjar casolà del poble sencer, "CA LA IAIA". Jo he demanat el plat de sempre: macarrons (a qui no li agraden uns bons macarrons com els que fa l'àvia?). En Predicat, que ja forma part de la família, ha vingut només a fer les postres, perquè tenia entrenament d'hoquei (que, per cert, avui n'ha arribat molt cansat). Quan s'ha assegut a taula, el pare li ha fet la mateixa brometa de sempre: "Què passa tui, predicatiu?!". En fi... aquesta gent gran cada vegada té el sentit de l'humor menys afinat.

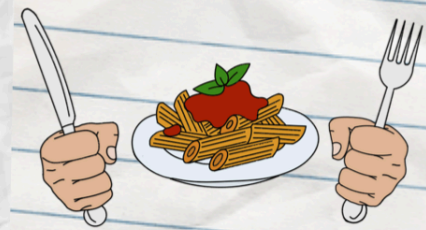
Papa, si algun dia descobreixes l'amagatall del diari i llegeixes això, has d'entendre que per mi ets una miqüeta gran . però segur que pels teus amics del club d'escacs ets mooolt jove!

EL COMPLEMENT PREDICATIU (CPRED)

POT COMPLEMENTAR, **SIMULTÀNIAMENT**, AL VERB I AL SUBJECTE, O AL VERB I AL COMPLEMENT DIRECTE.

- **V i S**: "EN PREDICAT va arribar cansat de L'ENTRENAMENT"
→ el CPred "cansat", que complementa al subjecte "EN PREDICAT" (i hi concorda en gènere i nombre), alhora complementa el verb "arribar", ja que ens indica com va arribar EN PREDICAT.
- **V i CD**: "ELS COMPANYS TROBEN L'EXERCICI DE MATEMÀTIQUES COMPLICAT" → EL CPRED "COMPLICAT", QUE COMPLEMENTA AL CD "L'EXERCICI DE MATEMÀTIQUES" (I HI CONCORDA EN GÈNERE I NOMBRE), ALHORA COMPLEMENTA EL VERB "TROBAR", JA QUE ENS DIU COM TROBEN L'EXERCICI ELS COMPANYS.

DIMECRES 15 D'ABRIL

Estimat diari,

Avui, per **CIRCUMSTÀNCIES** de la vida, he arribat ^{CCT} a les deu ^{CCLL} a l'institut. Els meus germans, per variar, s'havien menjat tot el pa que quedava (la mare diu que això em passa per llevar-me sempre l'últim), i he hagut de baixar a la fleca a comprar un panet per poder-me fer l'esmorzar. Hauria estat un moment si no hagués passat res fora de lloc, però ha passat; just quan arribava al portal de casa meua, una veu dolça i acollidora ha manifestat un "Bon dia, Subjecte" de manera molt agradable. M'he quedat amb un pam de nas quan he vist que era l'Uriel, i no he tingut el valor de respondre'l, ni tan sols tornar-li un somriure: he quedat bocabadat. Em pensava que ni tan sols se sabia el meu nom. Em dec haver quedat més d'una hora allà quiet com un estaquirot, perquè quan he arribat a casa ja eren dos quarts de deu. Déu meu!!, què deu haver pensat?

EL COMPLEMENT CIRCUMSTANCIAL (CC)

- ANUNCIA LA CIRCUMSTÀNCIA EN LA QUE TÉ LLOC L'ACCIÓ DEL VERB.

- HI HA DIFERENTS TIPUS DE CC. ELS PRINCIPALS SÓN:

- LLOC: "He arribat a l'institut" ON?
- TEMPS: "He arribat a les deu" QUAN?
- MANERA: "Neteja alegrement" COM?
- QUANTITAT: "Menja poc" QUANT?
- COMPANYIA: "Vindrà amb l'Uriel" AMB QUI?
- INSTRUMENT: "He fet la truita amb la paella" AMB QUÈ?

DIMARTS 14 DE MAIG

Estimat diari,

He vist que fa un mes que no t'escric, i que l'últim dia que ho vaig fer et vaig explicar una anècdota amb l'Uriel. Definitivament, crec que ha arribat el moment de parlar-te d'ell; ens vam conèixer als campaments d'estiu que es fan a l'agost a dalt de tot de la muntanya del poble (normalment a aquest punt de l'estiu jaestic una mica fart del mar). Va ser **AMOR** a primera vista, almenys per part meua, i no em podia creure que el veuria cada dia quan comencés el curs (em va explicar que vindria al meu institut, perquè és l'únic del poble on fan el batxillerat que ell havia escollit).

15

Quan el vaig veure entrar per la porta el primer dia de classe em vaig quedar embadalit. No sé, diari, digues-me bleda, però crec que la química la vam sentir tots dos. A més a més, fa dues setmanes que tornem junts a casa a l'hora de dinar, ja que viu molt a prop de casa meva. Dit això, fa temps que la mare em diu que em veu més content i amb més ganes d'anar a classe de les que tinc habitualment, però mai m'atrevia a dir-li que el motiu d'aquesta il·lusió té nom propi, i es diu Uriel. Sí, diari, avui li he dit exactament això a la mare; ho he fet! I saps quina ha estat la seva resposta?, "Ai, fill, aquest nen té uns atributs magnífics: és admirable, és encantador, és educat i sembla aplicat. Però, recorda que el més important és que tu siguis feliç!".

L'ÀTRIBUT

ES TRACTA D'UN COMPLEMENT ESPECIAL, PERQUÈ VA INTRODUÏT PER UN TIPUS DE VERBS EN CONCRET: **ELS VERBS COPULATIUS** (SER, ESTAR I SEMBLAR). L'ÀTRIBUT INDICA L'ESTAT O QUALITAT DEL SUBJECTE AMB EL QUAL CONCORDA EN GÈNERE I NOMBRE. **EXEMPLES:**

- L'URIEL ÉS **ADMIRABLE**
- LA CATEDRAL DE GIRONA ÉS **CAPTIVADORA**
- LES BOMBERES SÓN **MOLT VALENTES**
- ELS COTXES SEMBLEN **NOUS**

DILLUNS 3 DE JUNY

Estimat diari,

Avui m'he llevat amb moltes ganes. Cada vegada queda menys per l'estiu, i això significa que cada vegada queda menys per tornar a treballar al càmping del passeig marítim. Sí, ja ho sé... a qui li agrada treballar de socorrista, no?, doncs, la veritat és que no em puc queixar, perquè quan tornem de les vacances d'estiu tinc un **bronzejat** millor que el que un aconsegueix a les illes Maldives! 🌴

Anem per feina; avui, curiosament, t'escric abans d'anar a l'institut, i és per explicar-te el què em va passar ahir a la tarda. Vaig quedar amb en Predicat, a casa seva, per acabar un treball d'anglès i, com que el pare no em podia portar, hi vaig anar amb bicicleta. Feia tanta calor que, quan estava a punt d'arribar, em vaig treure el casc i el vaig deixar a la cistella. El cas és que, desafortunadament, em va parar un agent de policia, i em va dir que està **prohibit** circular sense casc; gairebé em posa una multa, diari!, t'ho pots creure?

Al capdavant, i com diria l'avi (que parla d'una manera molt estranya), "la multa no va ser posada per l'agent de policia", i això és el que compta.

EL COMPLEMENT AGENT (CA_g)

ÉS EL COMPLEMENT PROPI DE LES ORACIONS EN VEU PASSIVA I L'IDENTIFIQUEM PERQUÈ ÉS AQUELL QUE FA DE SUBJECTE EN L'ORACIÓ ACTIVA (REALITZA L'ACCIÓ DEL VERB). SEMPRE VA INTRODUIR PER LA PREPOSICIÓ **PER**. EXEMPLE:

- ORACIÓ PASSIVA: "LA MULTA NO VA SER POSADA **PER** L'AGENT DE POLICIA" → LA PASSEM A ACTIVA: "L'AGENT DE POLICIA NO VA POSAR LA MULTA"

17

DIVENDRES 21 DE JUNY

Estimat diari,

Aquesta és l'última pàgina que m'ofereixes per explicar-te les meves aventures. Encara rai que ens acomiadem abans de l'estiu; necessito una desconexió total de qualsevol mena de paper i bolígraf! Bé, no puc acabar el quadern sense dir-te que, definitivament, l'Uriel i jo hem decidit començar la nostra història d'amor. Avui ha estat l'últim dia de curs, així que he decidit expressar-li el que sento, i ha resultat ser correspost. A part d'això, aquestes vacances les passaré separat d'en Predicat, perquè se'n va tot l'estiu a Galícia amb la seva família; no t'arribes a imaginar com el trobaré a faltar...

A tu també et trobaré a faltar, ximplet!, que la nostra relació ha estat curteta però intensa, eh! Ara m'estava rellegint tot el que t'he escrit durant aquest any i, definitivament, t'he fet un geni de la sintaxi (i a tu també, lector!); amb aquests coneixements gairebé us podeu graduar com a filòlegs.

Va, no m'enrotllo més. Gràcies per escoltar-me dia rere dia, i per deixar-me expressar sense jutjar-me.

Una abraçada molt forta.

Sergi

DIPLOMA
CERTIFICAT PER A:

Et concedeixo aquest diploma en honor al teu compromís, dedicació i esforç, així com al teu assoliment d'uns coneixements sintàctics d'alt nivell. Enhorabona, lingüista. Has fet bona part del camí!

DATA

Sergi

TUTOR

A "La sintaxi de la meua vida" coneixeràs, a mesura que ell les vagi escrivint al seu estimat diari, les aventures d'en Sergi, un adolescent de setze anys. A poc a poc, aniràs descobrint les seves manies, les seves pors i les seves amistats. És possible que aquest conte també amagui una història d'amor, però tot això només ho podràs descobrir si estàs disposat a endinsar-te en l'argument d'aquesta rondalla que, a més a més, es basa en un contingut didàctic molt important.

POSA EN PRÀCTICA EL QUE HAS APRÈS!

Perquè aquest projecte no quedi tan sols en el fet de llegir i retenir, he cregut convenient afegir un conjunt d'activitats, seguint la línia teòrica del que s'ha explicat al conte, per tal que l'estudiant pugui posar en pràctica els continguts que ha après i reforçar-los. A continuació, exposo i justifico aquests exercicis.

4. PRESENTACIÓ I JUSTIFICACIÓ DELS EXERCICIS

Les funcions sintàctiques repartides en els següents exercicis van apareixent amb el mateix ordre que al conte. És a dir, el primer apartat teòric que es pot trobar a *La sintaxi de la meua vida* és el subjecte i, paral·lelament, doncs, és el tema que aborda l'exercici 1 de la fitxa d'exercicis. Aquesta estructura es manté per facilitar la cerca a l'estudiant cada vegada que li sigui necessari consultar la part pràctica del projecte per tal de comprovar algun contingut sintàctic que acabi de llegir.

D'altra banda, és important destacar que, tret quan hi ha hagut alguna necessitat d'adaptació, la majoria de les oracions que figuren a la fitxa d'exercicis són extreptes del text. Aquesta estratègia s'usa amb la finalitat de facilitar, novament, la integració del coneixement. D'aquesta manera, quan l'estudiant es disposi a resoldre els exercicis, es trobarà amb oracions que ja ha llegit anteriorment; l'objectiu, doncs, és que les activitats li semblin més properes que d'altres.

Dit això, que el primer exercici tracti el subjecte i el predicat també col·labora amb el *mètode comptagotes*, pel qual el lector va rebent la informació teòrica gradualment i en l'ordre correcte d'adquisició. Breument: el subjecte i el predicat es mereixen la primera posició en el rànquing de funcions sintàctiques, perquè han de ser les primeres que l'estudiant interioritzi i distingeixi. Fins i tot, l'enunciat d'aquest primer exercici també apunta cap a una manera diferent de rebre aquesta informació, ja que està formulat utilitzant el recurs de definir totes dues funcions sintàctiques. Així mateix, he trobat interessant la classificació de la resposta a través del mètode de columnes, perquè considero que aquest mètode és més visual i, per tant, afavoreix al fet que l'estudiant interioritzi les seves pròpies respostes amb més facilitat. Tot i que em mantinc ferma en l'argument de contribuir en l'aprenentatge de l'estudiant, això no implica facilitar-li les coses en el sentit de disminuir el contingut o simplificar-lo, sinó que a vegades cooperar per a una bona formació representa posar-lo a prova de manera desprevinguda, com és el cas de l'oració "E", de l'exercici 1. En aquest cas en concret el subjecte és el líptic, i en cap moment s'adverteix d'això en l'enunciat, però si l'estudiant ha estat atent llegint el conte, no tindrà cap inconvenient en reconèixer-ho correctament. A continuació, exposo la primera activitat de la fitxa d'exercicis:

1. Classifica els següents enunciats subratllats, en dues columnes, segons si ens donen alguna informació sobre l'objecte o la persona que protagonitza l'acció (P) o, d'altra banda, si es tracta de l'objecte o la persona que duu a terme aquesta acció (S). Una vegada classificats els enunciats, subratlla el nucli del predicat de cadascun d'aquests.

- A. [Els meus pares] [tampoc em diuen Sergi].
- B. [La professora] [diu que hem de convertir aquesta rivalitat en una cohesió].
- C. [Jo] [crec que ja comencem a ser grandets per aquestes coses].
- D. [En Predicat] [és l'alumne nou del curs].
- E. [No acabo d'entendre per què hauria de ser el seu amic].

A continuació, l'exercici 2 continua aprofundint sobre el subjecte, però aquesta vegada introdueix un concepte importantíssim per a la seva identificació: la prova de la concordança. L'estudiant, a més de localitzar aquesta funció sintàctica, haurà d'exposar com ha aplicat aquesta prova en cada oració. D'aquesta manera s'assegura un total assoliment del procés de reconeixement del subjecte; tot i que és evident que es recomana que per resoldre els exercicis s'ha d'assolir un nivell alt de concentració, podria ser que en algun cas l'estudiant no es trobi en unes circumstàncies de màxima focalització, i resolgués l'activitat sense rigor. Aleshores, fer-los justificar la seva resposta és una manera d'interpel·lar la seva responsabilitat i concentració per resoldre l'exercici de la millor manera que sàpiguen (perquè el que es busca és fer que desenvolupin al màxim les seves capacitats). A continuació, exposo l'activitat 2 de la fitxa d'exercicis:

2. Subratlla el subjecte d'aquestes oracions. Tot seguit, explica com apliques a cada cas la prova de la concordança que has emprat per tal reconèixer el subjecte.

- A. Les coses han canviat molt des de l'últim dia que et vaig escriure.
- B. En Predicat i jo berenem cada dia junts.
- C. Ell diu que és una broma.
- D. Aquest home té un humor una mica estrany.

Seguidament, apareix l'últim exercici d'aquest primer bloc que pretén consolidar l'aprenentatge del subjecte: l'exercici 3. En aquest cas, s'introdueixen els conceptes de "subjecte el·líptic" i "subjecte explícit", dues qüestions crucials per tal de ser capaç de

reconèixer el subjecte en totes les seves manifestacions. Val la pena destacar que aquest exercici en concret és fidel al cent per cent a les oracions que apareixen al conte. A continuació, exposo l'activitat 3 de la fitxa d'exercicis:

3. Subratlla el subjecte principal de les següents oracions i digues si és *el·líptic* o *explícit*. A continuació, en el cas que es tracti d'un *subjecte el·líptic*, fes-lo *explícit*.

- A. Va marxar a treballar, el pare.
- B. No sé prou bé com tornaràs.
- C. M'estava rentant la cara.
- D. No m'he atrevit a explicar-ho a ningú més.
- E. La mare m'estava buscant perquè, per variar, feia tard.
- F. Però jo t'espero com si res.

Posteriorment, l'exercici 4 és un recordatori com a mètode d'afermament de la teoria del predicat. Aquesta activitat, doncs, pretén completar la matèria més essencial de la teoria sintàctica: el subjecte i el predicat. En aquest cas, es requereix una distinció precisa que determinarà la manera de resoldre els següents exercicis per part de l'estudiant. Dit d'una altra manera, si l'estudiant no aconsegueix solucionar correctament aquesta activitat, implicaria un assoliment erroni o incomplet dels continguts bàsics d'aquest projecte. Ergo, seria poc probable que completés els següents exercicis amb èxit. En qualsevol cas, el que seria recomanable és que, si bé fos capaç de sortir-se'n amb les següents funcions sintàctiques, insistís a assolir a consciència aquest primer bloc, determinant per controlar la sintaxi. A continuació, exposo l'activitat 4 de la fitxa d'exercicis:

4. Subratlla el predicat de les següents oracions:

- A. "Català" és una de les meves assignatures preferides.
- B. Faig de socorrista al càmping del passeig marítim.
- C. Aquest noi em vol treure el protagonisme
- D. Les classes de dibuix estan donant els seus fruits.
- E. Algú m'ha tret de polleguera.

Tot seguit, l'activitat 5 introdueix les oracions impersonals. Probablement, es podria creure convenient tractar aquest tipus d'oracions més endavant, tal vegada a posteriori de les funcions sintàctiques, però és evident que aquest punt va connectat amb el subjecte, i

incloure-ho a continuació és una manera de facilitar la distinció per part de l'aprenent entre aquestes dues qüestions. A propòsit de les oracions impersonals, és important tenir present que aquest treball està pensat per a nens i nenes d'entre deu i dotze anys, fet que implica una administració de continguts inicials bàsics. D'aquesta manera, únicament es presenten les variants primordials d'aquesta secció. A continuació, exposo l'activitat 5 de la fitxa d'exercicis:

5. Digues si les següents oracions són impersonals o no. En el cas que no ho siguin, subratlla el subjecte.

- A. Ha estat un dia d'allò més emocionant.
- B. Ha nevat tota la matinada.
- C. Es fa pesat sentir el tiet enrotllar-se.
- D. He aprofitat per parlar amb la meva cosina.
- E. Hi ha deu persones al menjador de casa.
- F. Ha sentit com li xiuxiuejava alguna cosa.
- G. No es necessiten tants crits el dia de Nadal.
- H. Cal seguir assegut a taula.

Posteriorment, l'exercici 6 anuncia el complement directe, la primera funció sintàctica (després del bloc inicial) preeminent per començar a introduir els complements del verb a l'estudiant. Així mateix, aquesta activitat en particular integra un ítem molt rellevant: la "fórmula" del complement directe. Aquest mètode consisteix a preguntar "cosa o persona" al verb, a més a més de convertir-lo en un participi femení; en el cas de l'oració "A", doncs, la fórmula seria *cosa o persona apresada = una cosa nova*. Així mateix, a part d'aplicar-la, l'estudiant haurà d'escriure la fórmula resultant en cada cas (és una manera de detectar l'error d'identificació, si s'escau). A continuació, exposo l'activitat 6 de la fitxa d'exercicis:

6. Subratlla el complement directe d'aquestes oracions. Després, escriu la fórmula que has utilitzat per distingir-lo.

- A. Avui he après una cosa nova.
- B. El cambrer estava sentint la nostra conversa.
- C. Ens faltava informació.
- D. Avui he perdut la jaqueta que em van regalar pel meu aniversari.
- E. Demana una berlina farcida.

Tot seguit, l'exercici 7 persisteix en la pràctica del complement directe, però aquesta vegada n'incorpora una variació: l'encapçalament per la preposició "a". Dins d'aquests casos que admeten la preposició mencionada, s'hi troba el recurrent cas amb el verb "veure"; per exemple, tal com indica l'oració "C", *Ahir vaig veure a la mare d'en Predicat*. L'ús d'aquesta preposició és considerablement freqüent en la parla oral i espontània de la nostra llengua. Ergo, començar incidint en els casos que més s'usen quotidianament és una manera d'atraure l'estudiant cap a la idea que dominar la sintaxi no només serveix per escriure bé, sinó també per parlar bé. A continuació, exposo l'activitat 7 de la fitxa d'exercicis:

7. Subratlla el complement directe d'aquestes oracions i explica, en cada cas, per què desenvolupen aquesta funció sintàctica tot i començar per la preposició "a".

- A. Estimo a l'Uriel.
- B. T'estimo a tu.
- C. Ahir vaig veure a la mare d'en Predicat.
- D. El cambrer no ha ajudat a ningú.
- E. Avui us han renyat a vosaltres.
- F. Estic esperant a l'entrepà de formatge.
- G. El diumenge em vaig trobar a la professora al cinema.

Posteriorment, l'activitat 8 introdueix el complement indirecte. Aquesta funció sintàctica precisament no és de les més complexes i confuses, però és imprescindible copsar la col·locació de la preposició que l'introdueix a l'oració per tal de no confondre aquest complement amb altres complements que es presentaran a posteriori; en alguns casos m'he trobat amb nens i nenes que confonen el complement indirecte, per exemple, amb el complement agent. A continuació, exposo l'activitat 8 de la fitxa d'exercicis:

8. Subratlla el complement indirecte de les següents oracions. Tingues en compte que no totes n'han de contenir un necessàriament.

- A. Vull declarar el meu amor a la persona que estimo.
- B. M'encantaria dir a en Predicat que abans no el suportava.
- C. He comprat un ram de flors per l'Uriel.
- D. He comprat un ram de flors per donar-li a l'Uriel.
- E. La professora d'anglès ha donat les notes als alumnes.
- F. La meva mare avui m'ha vist molt content.

Seguidament, a l'exercici 9 l'aprenent pot examinar les seves habilitats amb el complement del nom. Amb relació a aquesta activitat, es dona una llibertat de resposta per tal que l'estudiant percebi que aquestes activitats no estan pensades per respondre-les correctament segons el que indica la fitxa de solucions, sinó per donar a conèixer la teoria sintàctica bàsica necessària perquè la puguin utilitzar lliurement i, a la vegada, adequadament. A continuació, exposo l'activitat 9 de la fitxa d'exercicis:

9. Completa les següents oracions amb un complement del nom. Tingues en compte les diferents formes que permet el CN.

- A. Només quedaven quatre mesos per la festa _____.
- B. M'he comprat una motxilla _____.
- C. En Sergi ha escrit una carta _____.
- D. L'Uriel ha escoltat una cançó _____.
- E. Hem decidit fer un joc _____.
- F. Al final ha estat un dia _____.

Tot seguit, l'exercici 10 incorpora el complement de règim verbal, probablement un dels més complexos, ja que comporta reconèixer l'aparellament dels verbs amb les preposicions corresponents. Abans de resoldre aquesta activitat s'aconsella rellegir la pàgina dotze del conte, la qual recull la informació necessària per respondre-la acuradament. A continuació, exposo l'activitat 10 de la fitxa d'exercicis:

10. Subratlla el complement de règim verbal (també anomenat “complement preposicional”) de les següents oracions. Tingues en compte que no totes n'han de contenir un necessàriament.

- A. En Sergi s'assembla al seu pare.
- B. Abans podia comptar amb en Blai; ara ja no.
- C. La meva mare confia en què l'any vinent ens graduem tota la classe.
- D. Vull saber del cert si vindràs.
- E. Anar al cine depèn de la nota de l'examen de física o química.
- F. La mare d'en Blai s'ha assabentat que avui l'han escridassat.

Seguidament, l'exercici 11 té la intenció de reforçar la pràctica del complement predicatiu, però a través d'un mètode diferent del qual s'ha emprat als exercicis anteriors. Aleshores, en aquesta activitat l'estudiant no només haurà d'identificar aquest complement, sinó que també

haurà de distingir-lo d'un altre de diferent (el circumstancial de manera), que se sol confondre pel que es demana principalment (en aquest cas, el predicatiu). El propòsit d'aquesta activitat, doncs, és que l'aprenent sàpiga distingir entre si la funció sintàctica corresponent concorda en gènere i nombre amb el subjecte o el complement directe (i, per tant, estariem parlant d'un complement predicatiu), o si no hi concorda i purament proporciona una informació eventual de sobre com s'està realitzant l'acció (que llavors estariem davant d'un complement circumstancial de manera). A continuació, exposo l'activitat 11 de la fitxa d'exercicis:

11. Distingeix els sintagmes subratllats segons si es tracta d'un complement circumstancial de manera o d'un complement predicatiu. Justifica la teva resposta.

- A. En Predicat va arribar tip a casa.
- B. Els meus pares han trobat el menjar de "Ca la iaia" deliciós.
- C. En Sergi menja de pressa.
- D. El pare juga als escacs amb gràcia.
- E. Sempre faig la broma que en Predicat juga a hoquei a poc a poc.
- F. Teníem tanta pressa que la mare s'ha begut dreta el cafè.
- G. Vaig marxar cansat del restaurant.

Posteriorment, seguint el fil dels complements circumstancials, l'exercici 12 consisteix a identificar-los i, a més a més, distingir-ne les diferents tipologies. Aquesta activitat, doncs, consta d'un component afegit: fins ara l'estudiant havia de saber localitzar cada funció sintàctica dins d'un context, i ara d'afegitó ha de conèixer els diferents models que presenta aquest complement. Ergo, aquests exercicis a vegades suposen tot un repte que poden despertar l'esperit autodidacte de l'estudiant. A continuació, exposo l'activitat 12 de la fitxa d'exercicis:

12. Subratlla els complements circumstancials que identifiquis a continuació i digues de quin tipus són.

- A. He arribat a les deu a l'institut.
- B. He tancat la porta amb clau.
- C. M'encantaria viatjar a Eivissa.
- D. Quan he arribat a casa ja eren dos quarts de deu.
- E. M'han anat sortint les paraules a poc a poc.
- F. Els meus germans mengen molt.

Tot seguit, l'exercici 13 introdueix l'atribut, aquell complement característic dels verbs copulatius. Com que aquesta funció sintàctica sempre va presidida per aquest tipus de verbs, pot ser més fàcil de localitzar i, per tant, pot resultar un complement més explícit i evident que la resta. En conseqüència, duent a terme aquesta activitat els nens i nenes poden adonar-se que la sintaxi també pot ser simple (i a estones mecànica), i els bons resultats sempre aporten un extra de motivació per continuar resolent les següents activitats. A continuació, exposo l'activitat 13 de la fitxa d'exercicis:

13. Subratlla l'atribut de les oracions següents i digues de quin verb copulatiu es tracta en cada cas.

- A. Jo abans era vergonyós.
- B. L'Uriel és molt intel·ligent.
- C. L'altre dia en Predicat semblava enfadat.
- D. No crec que estigui content després del que li heu fet.
- E. De gran seré més atractiu.
- F. La mare està orgullosa de mi.

Seguidament, els exercicis 14 i 15 anuncien la pràctica del complement agent, un complement que a priori pot resultar una tan al·logen pel fet de formar part de les oracions en veu passiva. Conseqüentment, l'exercici 14 té l'objectiu de que l'estudiant domini i distingeixi les oracions en veu passiva; el pas previ per saber reconèixer el complement agent (que el podrà posar en pràctica a l'activitat següent). A continuació, exposo les activitats 14 i 15 de la fitxa d'exercicis:

14. Passa aquestes oracions a veu passiva. Després, assenyala'n el complement agent.

- A. L'agent de policia no ha posat la multa.
- B. Avui en Sergi no duia el casc.
- C. En Sergi ha escrit una carta.
- D. El professor de física i química ha posat molts deures.
- E. La tinta del bolígraf ha tacat tota la pàgina del diari.

15. Localitza el complement agent de les oracions que en portin:

- A. El pastís ha estat elaborat per la mare d'en Predicat.
- B. M'encantaria passejar per les platges de les illes Maldives.
- C. Per conservar l'amistat amb en Predicat faria qualsevol cosa.
- D. Algun dia deixarà d'estar prohibit circular sense casc pel carril bici.

En darrer terme, l'última activitat que conté aquesta fitxa d'exercicis consisteix en posar a pràctica absolutament tot el que l'estudiant hagi consolidat durant aquest aprenentatge; es podria anomenar "la prova final". A continuació, exposo l'exercici 16 i l'últim d'aquest projecte:

16. Identifica les funcions sintàctiques dels sintagmes subratllats. Si s'escau, especifica de quin tipus es tracta. També, assenyalat els subjectes el·líptics que trobis.

- A. [En Sergi] sembla [molt intel·ligent], però també és [treballador].
- B. [M]'encantaria [que en Predicat vingui [al sopar de Nadal]].
- C. Confio a [declarar [el meu amor] [a l'Uriel]].
- D. [L'examen [que vaig aprovar]] era [fàcil].
- E. Avui he arribat [cansat] [a l'institut], he dormit [malament].
- F. Estimat diari, [les coses] han canviat molt des de l'últim dia que et vaig escriure.
- G. [La comanda] ha estat apuntada [pel cambrer].
- H. [Les taules [blanques i velles]] de l'institut grinyolen.

Finalment, val la pena recordar que es pot accedir a la fitxa d'exercicis (i a les respectives solucions) a través del codi QR situat a la contraportada del conte. Aquest codi remet a una pàgina web que, a part de contenir una versió digitalitzada del conte, consta d'un seguit de recordatoris teòrics per tal que l'estudiant pugui resoldre els exercicis amb més claredat. D'altra banda, també podreu trobar les solucions als exercicis a l'apèndix del treball.

5. CONCLUSIONS

A tall de conclusió, partint de la hipòtesi que la sintaxi és una branca de la llengua catalana que els nens i nenes (però també els adolescents) no assoleixen bé, en aquest treball he posat a prova la idea que és possible explicar aquest temari d'una manera motivadora. Per fer-ho, he creat un conte que, a més a més, és autoexplicatiu, amb la intenció que els estudiants comencin a veure la sintaxi d'una manera diferent. Anant encara més lluny, una utilitat que no m'havia plantejat abans, és que aquest projecte també pot servir per a persones que avui dia senten (o llegeixen) la paraula “sintaxi” i són incapaces de comprendre el seu significat (ja sigui perquè els queda molt lluny, o perquè mai han rebut un ensenyament on es proporcioni aquest tipus d'informació). És cert que, en aquest cas, s'haurien de fer algunes adaptacions, començant potser per principis més bàsics, però considero que el conte, conjuntament amb el material que el segueix, pot suposar una eina completament a l'abast de tothom qui es proposi introduir-se en aquesta branca de la gramàtica (en aquest cas, de la llengua catalana). El que no seria bo, reitero, és proporcionar aquest contingut didàctic abans de l'edat recomanada, per tal que no es produeixi cap alteració en l'aprenentatge dels nens i nenes.

Així doncs, aquest conte (o manual didàctic), penjat a la pàgina web i, per tant, a l'abast de tothom qui el vulgui llegir, està escrit sempre pensant a despertar l'esperit motivador del lector; després d'escriure el conte m'he adonat que la iniciativa que em plantejava abans de començar a redactar-lo —que accedeixin al coneixement a través d'un cert interès pel contingut—ha resultat absolutament factible.

Finalment, a partir de la idea que la sintaxi s'absorbeix molt millor quan hi ha motivació, doncs, m'he proposat elaborar un producte que combinés aquests dos elements, i l'he aconseguit. Ara, per optimitzar aquest projecte i explotar tota la seva potencialitat, caldria fer-lo servir en un context real i, tot seguit, fer els canvis que es veiessin oportuns.

6. BIBLIOGRAFIA

Institut d'Estudis Catalans. (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans. (2019). *Gramàtica essencial de la llengua catalana*. Institut d'estudis catalans. <https://geiec.iec.cat/inici>

Cuenca, M. J. (2008). *Gramàtica del text*. Edicions Bromera.

Cassany, D. (1987). *Descriure escriure. Com s'aprèn a escriure*. Empúries.

Revista Articles. (2004). *Ensenyar gramàtica: sintaxi*. *Revista articles*, 33, 1-120.

7. ANNEXOS

SOLUCIONS (FITXA D'EXERCICIS) - LA SINTAXI DE LA MEVA VIDA

EL SUBJECTE

1. Classifica els següents enunciats subratllats, en dues columnes, segons si ens donen alguna informació sobre l'objecte o la persona que protagonitza l'acció (P) o, d'altra banda, si es tracta de l'objecte o la persona que duu a terme aquesta acció (S). Una vegada classificats els enunciats, subratlla el nucli del predicat de cadascun d'aquests.

Protagonitza l'acció (S)	informació sobre l'objecte o persona que protagonitza l'acció (P)
Els meus pares	tampoc <u>em diuen</u> Sergi.
La professora	<u>diu</u> que hem de convertir aquesta rivalitat en una cohesió.
Jo	<u>crec</u> que ja comencem a ser grandets per aquestes coses.
En Predicat	<u>és</u> l'alumne nou del curs.
(Jo)	No <u>acabo d'entendre</u> per què hauria de ser el seu amic.

2. Subratlla el subjecte d'aquestes oracions. Tot seguit, explica com apliques a cada cas la prova de la concordança que has emprat per tal reconèixer el subjecte.
- A. Les coses han canviat molt des de l'últim dia que et vaig escriure → La cosa ha canviat / Les coses han canviat.
- B. En Predicat i jo berenem cada dia junts → Jo bereno / En Predicat i jo berenem.
- C. Ell diu que és una broma → Ells diuen / Ell diu.
- D. Aquest home té un humor una mica estrany → Aquests homes tenen / Aquest home té.
3. Identifica el subjecte principal de les següents oracions i digues si és *el·líptic* o *explícit*. A continuació, en el cas que es tracti d'un *subjecte el·líptic*, fes-lo *explícit*.
- A. Va marxar a treballar, el pare. Subjecte explícit.
- B. No sé prou bé com tornaràs. Subjecte el·líptic (JO no sé prou bé com tornaràs).
- C. M'estava rentant la cara. Subjecte el·líptic (JO m'estava rentant la cara).

- D. **No m'he atrevit a explicar-ho a ningú més.** Subjecte el·líptic (*JO no m'he atrevit a explicar-ho a ningú més*).
- E. **La mare m'estava buscant perquè, per variar, feia tard.** Subjecte explícit.
- F. **Però jo t'espero com si res.** Subjecte explícit.

EL PREDICAT

4. **Subratlla el predicat de les següents oracions:**
- A. “Català” és una de les meves assignatures preferides.
- B. Faig de socorrista al càmping del passeig marítim.
- C. Aquest noi em vol treure el protagonisme.
- D. Les classes de dibuix estan donant els seus fruits.
- E. Algú m'ha tret de polleguera.

LES ORACIONS IMPERSONALS

5. **Digues si les següents oracions són impersonals o no. En el cas que no ho siguin, subratlla el subjecte.**
- A. Ha estat un dia d'allò més emocionant. NO.
- B. Ha nevat tota la matinada. SÍ, impersonal amb un verb meteorològic.
- C. Es fa pesat sentir el tiet enrotllar-se. SÍ, impersonal amb el pronom “es”.
- D. He aprofitat per parlar amb la meva cosina. NO, el subjecte és el·líptic (*jo*).
- E. Hi ha deu persones al menjador de casa. SÍ, impersonal amb el verb “haver-hi”.
- F. Ha sentit com li xiuxiuejava alguna cosa. NO, el subjecte és el·líptic (*ell/ella*).
- G. No es necessiten tants crits el dia de Nadal. NO.
- H. Cal seguir assegut a taula. SÍ, impersonal amb els verbs “caldre, soler, convenir...”.

EL COMPLEMENT DIRECTE

6. **Subratlla el complement directe d'aquestes oracions. Després, escriu la fórmula que has utilitzat per distingir-lo.**
- A. Avui he après una cosa nova → cosa/persona apresada = una cosa nova.
- B. El cambrer estava sentint la nostra conversa → cosa/persona sentida = la nostra conversa.
- C. Ens faltava informació → cosa/persona faltada = informació.
- D. Avui he perdut la jaqueta que em van regalar pel meu aniversari → cosa/persona perduda = la jaqueta que em van regalar pel meu aniversari.
- E. Demana una berlina farcida → cosa/persona demanada = una berlina farcida.

7. **Subratlla el complement directe d'aquestes oracions i explica, en cada cas, per què desenvolupen aquesta funció sintàctica tot i començar per la preposició “a”.**
- A. **Estimo a l'Uriel** → No hi ha cap CD. En aquest cas l'ús de la preposició “a” és incorrecte. L'oració correcta seria, doncs, *Estimo l'Uriel*.
- B. **T'estimo a tu** → és el CD perquè està format per la preposició “a” + un pronom personal fort (en aquest cas, “tu”).
- C. **Ahir vaig veure a la mare d'en Predicat** → No hi ha cap CD. En aquest cas l'ús de la preposició “a” és incorrecte. L'oració correcta seria, doncs, *Ahir vaig veure la mare d'en Predicat*.
- D. **El cambrer no ha ajudat a ningú** → és el CD perquè està format per la preposició “a” + un dels següents pronoms: *tothom, tots, totes, algú* i *ningú* (en aquest cas, “ningú”).
- E. **Avui us han renyat, a vosaltres** → és el CD perquè està format per la preposició “a” + un pronom personal fort (en aquest cas, “vosaltres”).
- F. **Estic esperant a l'entrepà de formatge** → No hi ha cap CD. En aquest cas l'ús de la preposició “a” és incorrecte. L'oració correcta seria, doncs, *Estic esperant l'entrepà de formatge*.
- G. **El diumenge em vaig trobar a la professora al cinema** → No hi ha cap CD. En aquest cas l'ús de la preposició “a” és incorrecte. L'oració correcta seria, doncs, *El diumenge em vaig trobar la professora al cinema*.

EL COMPLEMENT INDIRECTE

8. **Subratlla el complement indirecte de les següents oracions. Tingues en compte que no totes n'han de contenir un necessàriament.**
- A. **Vull declarar el meu amor a la persona que estimo.**
- B. **M'encantaria dir a en Predicat que abans no el suportava.**
- C. **He comprat un ram de flors per l'Uriel.**
- D. **He comprat un ram de flors per donar-li a l'Uriel.**
- E. **La professora d'anglès ha donat les notes als alumnes.**
- F. **La meva mare avui m'ha vist molt content.**

EL COMPLEMENT DEL NOM

9. Completa les següents oracions amb un complement del nom. Tingues en compte les diferents formes que permet el CN.

(RESPOSTA OBERTA)

- A. Només quedaven quatre mesos per la festa *de disfresses*.
- B. M'he comprat una motxilla *nova*.
- C. En Sergi ha escrit una carta *llarga d'amor*.
- D. L'Uriel ha escoltat una cançó *que s'ha estrenat avui*.
- E. Hem decidit fer un joc *de por*.
- F. Al final ha estat un dia *meravellós*.

EL COMPLEMENT DE RÈGIM VERBAL

10. Identifica el complement de règim verbal (també anomenat “complement preposicional”) de les següents oracions. Tingues en compte que no totes n’han de contenir un necessàriament.

- A. En Sergi s'assembla al seu pare.
- B. Abans podia comptar amb en Blai; ara ja no.
- C. La meva mare confia en què l'any vinent ens graduem tota la classe.
- D. Vull saber del cert si vindràs → No conté cap CRV.
- E. Anar al cine depèn de la nota de l'examen de física o química.
- F. La mare d'en Blai s'ha assabentat de que avui l'han escriu.

EL COMPLEMENT PREDICATIU

11. Distingeix els sintagmes subratllats segons si es tracta d'un complement circumstancial de manera o d'un complement predicatiu. Justifica la teva resposta.

- A. En Predicat va arribar tip a casa → Es tracta d'un CPred, perquè concorda en gènere i nombre amb el subjecte o el complement directe (en aquest cas, amb el S: Predicat “tip”).
- B. Els meus pares han trobat el menjar de “Ca la iaia” deliciós → Es tracta d'un CPred, perquè concorda en gènere i nombre amb el subjecte o el complement directe (en aquest cas, amb el CD: menjar “deliciós”).
- C. En Sergi menja de pressa → Es tracta d'un CCM, perquè no concorda en gènere i nombre amb el subjecte ni amb el complement directe. Simplement, dona una informació de la circumstància en què té lloc l'acció.

- D. El pare juga als escacs amb gràcia** → Es tracta d'un CCM, perquè no concorda en gènere i nombre amb el subjecte ni amb el complement directe. Simplement, dona una informació de la circumstància en què té lloc l'acció.
- E. Sempre faig la broma que en Predicat juga a hoquei a poc a poc** → Es tracta d'un CCM, perquè no concorda en gènere i nombre amb el subjecte ni amb el complement directe. Simplement, dona una informació de la circumstància en què té lloc l'acció.
- F. Teníem tanta pressa que la mare s'ha begut dreta el cafè** → Es tracta d'un CPred, perquè concorda en gènere i nombre amb el subjecte o el complement directe (en aquest cas, amb el S: la mare "dreta").
- G. Vaig marxar cansat del restaurant** → Es tracta d'un CPred, perquè concorda en gènere i nombre amb el subjecte o el complement directe (en aquest cas, amb el S: jo "cansat").

EL COMPLEMENT CIRCUMSTANCIAL

12. Subratlla els complements circumstancials que identifiquis a continuació i digues de quin tipus són.

A. He arribat a les deu a l'institut.

CCT CCL

B. He tancat la porta amb clau.

CCInst

C. M'encantaria viatjar a Eivissa.

CCL

D. Vaig anar de campaments amb l'Uriel.

CCC

E. M'han anat sortint les paraules a poc a poc.

CCM

F. Els meus germans mengen molt.

CCQ

L'ATRIBUT

13. Subratlla l'atribut de les oracions següents i digues de quin verb copulatiu es tracta en cada cas.

- A. Jo abans era vergonyós → el verb copulatiu és “ser”.
- B. L'Uriel és molt intel·ligent → el verb copulatiu és “ser”.
- C. L'altre dia en Predicat semblava enfadat → el verb copulatiu és “semblar”.
- D. No crec que estigui content després del que li heu fet → el verb copulatiu és “estar”.
- E. De gran seré més atractiu → el verb copulatiu és “ser”.
- F. La mare està orgullosa de mi → el verb copulatiu és “estar”.

EL COMPLEMENT AGENT

14. Passa aquestes oracions a veu passiva. Després, assenjala'n el complement agent.

- A. L'agent de policia no ha posat la multa → La multa no ha estat posada per l'agent de policia.
- B. Avui en Sergi no duia el casc → El casc no era dut per en Sergi avui.
- C. En Sergi ha escrit una carta → Una carta ha estat escrita per en Sergi.
- D. El professor de física i química ha posat molts deures → Molts deures han estat posats pel professor de física i química.
- E. La tinta del bolígraf ha tacat tota la pàgina del diari → Tota la pàgina del diari ha estat tacada per la tinta del bolígraf.

15. Localitza el complement agent de les oracions que en portin:

- A. El pastís ha estat elaborat per la mare d'en Predicat.
- B. M'encantaria passejar per les platges de les illes Maldives → No hi ha CAg
- C. Per conservar l'amistat amb en Predicat faria qualsevol cosa → No hi ha CAg
- D. Algun dia deixarà d'estar prohibit circular sense casc pel carril bici → No hi ha CAg

